

## RESNIČNE ZGODBE

### Kovač, N., Rožman, Širovnik: Tu sem



Devet zgodb o ljudeh, ki so se ne po svoji krivdi znašli v hudih življenjskih stiskah ter se z veliko poguma borijo za svoj prostor pod soncem v predsodkov polni družbeni stvarnosti. Duševna bolezen, alkoholizem, invalidnost, revščina, izbrisani, delo v tujini, težave s spolno usmerjenostjo so nekatere teme, ki v odlično povedanih opisih usod govorijo predvsem o družbi, ki odriva na rob vse, kar je drugačno in moteče.

*Maruša rada in dobro vozi. Njen avto je posebno vozilo, prilagojeno za vožnjo invalidov. Na sovoznikovem sedežu je prostor za njen voziček. Opazujem jo, kako skoči z vozička, se udobno namesti na sedež, dvigne težko kovinsko gmoto in jo s hitrimi gibi zloži in odloži na drugo stran avtomobila. »Pridi, greva, svojo zgodbo ti bom povedala kar med vožnjo.« Veliko bolj nerodno kot ona se skobacam na zadnji sedež in presenečeno opazim, kako hitro spelje na cesto.*

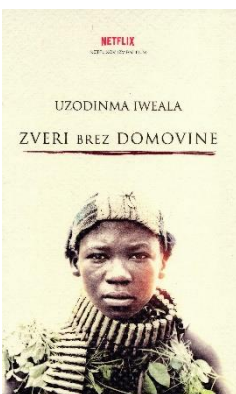
### E. Haffner: Krvni bratje – roman o berlinskih bandah



Na ulicah nemških velemest se je v času med obema vojnama znašlo na tisoče brezdomnih otrok. Nekateri so bili vojne sirote, drugi žrtve neugodnih gospodarskih razmer. Krvni bratje je roman o preživetju na ulicah Berlina tik pred prihodom Hitlerja na oblast. V tem času so v Nemčiji fantje do 21. leta lahko prebivali v vzgojnih zavodih, kjer pa so bile razmere slabe. Zato so mnogi izmed njih od tam pobegnili. Brez dokumentov jih je pot v večini primerov zanesla med kriminalce in v prostitucijo. Fantje, med njimi se je sem ter tja znašlo tudi kakšno dekle, so se združevali v bande, kjer je veljalo načelo "vsi za enega, eden za vse". V romanu spremljamo skupino fantov, ki jih družijo bitka za preživetje.

*Njihovo rojstvo in rana mladost sta sovpadala z vojnim in povojnim časom. Komaj so shodili, že so bili prepuščeni samim sebi. Oče je bil v vojni ali že na listi pogrešanih. Mama pa je izdelovala granate ali v tovarni smodnika ali razstreliva in izkašljevala prah. Otroci so po dvoriščih stikali za čem užitnim. Pozneje so v tropih hodili na roparske pohode. Plenit, da si napolnijo trebuhe. Hudobne, male roparice.*

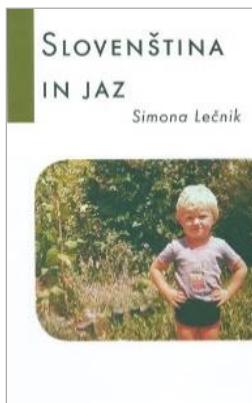
### Iweala, U.: Zveri brez domovine



Roman nam razkriva usodo otroka vojaka in je napisan kot prvoosebna pripoved Aguja, ki ga po napadu na njihovo vas s seboj odpeljejo vojaki in ga vključijo v svoje vrste. V zgodbi spremljamo vse večjo otopelost fanta, ki se je še včeraj igral vojake, zdaj pa mora pobijati, da bi preživel. Soočeni smo z neustavljivo brutalnostjo med vojaki, ki jih zlorablja poveljnik, iz dneva v dan pa si morajo v surovi pokrajini najti tudi hrano.

*Čas teče. Čas ne teče. Dan se spremeni v noč. Noč se spremeni v dan. Kako naj vem, kaj se dogaja? Kot da je en dan še vse kar v redu, čeprav se gremo vojno, naslednji dan pa ubijamo ubijamo in od vseh ropamo. Kako naj vem, kaj se meni dogaja? Vse je na glavo, narobe obrnjeno kot srajca, ki jo nosim.*

## Lečnik, S.: Slovenština in jaz

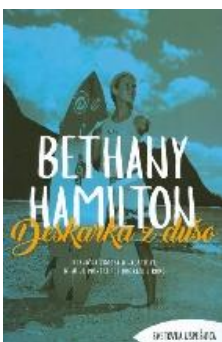


V romanu se bralci srečamo z dvanajstletno deklico, po očetu Slovenko, po mami pa Bosanko, ki s svojim starejšim bratom in staršema živi v rudarskem mestecu Kakanj v Bosni. A mirne sobote, preživete z mamo na tržnici, ob grizljanju mlade čebule pri »baki« in peki čevapčičev z moškim sorodstvom, postanejo po izbruhu balkanske vojne kmalu le še bled spomin. Starša pošljeta deklico med vojno k očetovim sorodnikom v Slovenijo, kjer trči ob povsem nov svet. Zelo drugačen, precej hladen in do Simone pogosto zelo odklonilen.

*Ker sem bila na Koroškem, so bile besede, ki sem se jih naučila, seveda narečne. Naučila sem se povedati, kam grem, a sem seveda uporabila izraz **šva**, da mami uporablja **šporhet** in da nimamo lastne **bajte**. Da zelo rada jem **r'pco** in da me, če sem preveč **favlasta**, mami s pinovco podi naokoli. Na koncu vsakega stavka nikoli nisem pozabila dati nujni **al**. Vse, kar sem znala*

*povedati v tujem jeziku, sem povedala v narečju. Ko sem se učila knjižne slovenščine, se mi je zdelo, da se učim drugega novega jezika.*

## Hamilton, B.: Deskarka z dušo



Trinajstletno deskarko Bethany Hamilton je v mirnem havajskem zalivu napadel morski pes in ji odgriznil levo roko. Izgubila je več kot polovico krvi; rešila jo je hitra in prisebna reakcija njenih prijateljev. A kmalu po operaciji in rehabilitaciji se je odločila, da ji nesreča ne bo zlomila duha in da bo nadaljevala svojo začrtano pot. Danes sodi med najboljše profesionalne deskarke na svetu.

*Moji načrti, da bi postala poklicna deskarka, so se tisto jutro pred nočjo čarovnic sesuli kot hišica iz kart. To je bil moj osebni tornado. V dneh, tednih, mesecih, ki so sledili, sem morala marsikaj razčistiti. Pogosto je bilo grozljivo ali naporno. Ne bom lagala: v nekaterih pogledih je še vedno.*

## Glisik, I. Z.: Ne glej stran, življenje z avtizmom

### Glisik, M.: Ne glej stran, napadi pošast pod posteljo



Knjigi, ki sta ju napisali mama in hči, opisujeta življenje z avtizmom iz zornega kota Zoye, avtističnega dekleta, ter iz zornega kota Mojce, njene mame. V Življenju z avtizmom Zoya opiše svoje otroštvo, šolska in srednješolska leta, svoj boj z različnimi motnjami (obsesivno kompulzivna motnja, čustvenimi izpadi, motnja senzornega procesiranja, tesnoba in panični napadi). V knjigi Ne glej stran, napadi pošast pod posteljo, pa življenje z avtističnim otrokom, Zoyo, opiše njena mama.

*Po pravici, če bi se vprašalo mene, bi oblačila nosili samo zaradi njihove prvotne namembnosti, namreč da nas grejejo; če ne bi bila tako negotova glede svojega telesa, bi doma hodila gola. Enostavno ne razumem dejstva, da se me mora neko blago ves čas dotikati. Ozka oblačila so bila vedno težava. Na splošno velja, da več kot smem pustiti kože gole, da se je nič ne dotika, bolje je. Moj največji sovražnik v modnem svetu, pa je džins. In bolje, da niti ne začnem o mržnji do skinny kavbojk. Modni oblikovalci so nekako uspeli skombinirati moje sovraštvo do ozkih oblačil in moj konflikt z džinsom, in ustvarili hlače iz mojih nočnih mor.*

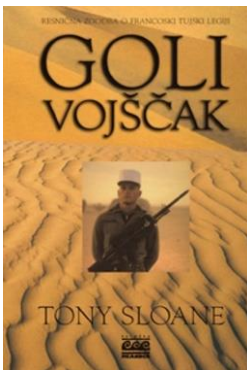
## Dardenne, S.: Imela sem 12 let, vzela kolo in se odpeljala v šolo...



Kar se je zgodilo Sabine, je za vedno uničilo njeno otroštvo. Komaj 12-letno jo je na poti v šolo ugrabil neznanec in jo osemdeset dni zaprto v ujetništvu telesno in duševno zlorabljal.

*Pokazal mi je na pograde in mi ukazal, naj se slečem in uležem v posteljo. To sem storila. Toliko vprašanj sem postavljala med vožnjo, klicala starše, tako zelo jokala, da zdaj nisem imela druge izbire, kot ubogati. Po vsej verjetnosti sem bila ohromljena od strahu, v glavi mi je brnelo. Takoj ko sem legla, mi je okoli vratu napeljal verigo in jo z visečo ključavnico zaklenil ob lestev postelje. Ob posteljo je postavil vedro. Veriga je bila dolga približno meter, toliko da bi lahko dosegla vedro.*

## Sloane, T.: Goli vojščak



Tony Sloane je gnan z željo po pustolovščinah z 18 leti vstopil v francosko tujsko legijo. Dodeljen je bil enemu najodličnejših regimentov. Pet let naj bi prebil v eni najskrivnostnejših vojsk in postal eden redkih tujcev, ki so jih povišali v nadesetnika, ter postal inštruktor. Goli vojščak je njegova odkrita pripoved o času, ki ga je preživel kot legionar. Opisuje krutost režima, ki vzgaja tako najboljše kot tudi najslabše karakteristike človeka.

*Francoski legiji sem se pridružil kot mlad naiven fant. Delno zaradi pustolovskega duha, predvsem pa zaradi nemirnega in razbitega otroštva. Na nekatere stvari, ki sem jih med služenjem počel, nisem ponosen. Kadar o tem razmišljam, si težko predstavljam, da sem bil to jaz.*